

Der er interessante Illustrationer, der, saa vel som Texten, gør Bogen til en værdig Efterfølger af Seriens tidligere Værker.

E. C.

Commandant Lefebvre des Noëttes: La Force Motrice Animale à travers les âges. (8°, 132 Sider med talrige Illustr.) Berger-Levrault Editeur. Paris 1924.

Anvendelsen af Dyr som Trækraft har aldrig været Genstand for nøjere Undersøgelse; man har betragtet det som noget selvfølgeligt og derfor ikke tænkt nærmere derover. Forf. vil udfylde denne Lakune; han har til Raadighed et overvældende Materiale af billedlige Fremstillinger, men der er skrevet meget lidt om Sagen.

De Dyr, der kommer i Betragtning, er i første Række Hesten og Oxen, men Muldyr og Æsler behandles dog ogsaa.

Forf. følger sit Emne gennem de forskellige Lande og de forskellige Tider, lige fra den forhistoriske Tid. Han behandler det antikke Forspand, vel kendt fra Illustrationer: Hesten, der trækker med Halsen, fører denne meget højt og tilbagekrummet; han nævner det 10. Aarhundrede, da Capetingerne kom til Magten, som et afgørende Vendepunkt i Europa, idet man gaar over til det moderne Forspand, hvor Dyrene, der nu forsynes med Sko, ved Hjælp af Kumter og Bringesele kommer til at trække rationelt med Skuldrene, og dette Princip har været det ledende siden, idet Trækdyrene lige til det 19. Aarhundrede har været de eneste Traktorer, som Mennesket har brugt paa Landjorden.

Forf. indskrænker sig dog ikke til blot at tale om Forspand, Seletøj o. l.; han undersøger sit Spørgsmaals Betydning for Kulturen og kommer derved ind paa Slaveriet og dets Afskaffelse.

Da Emnet i det hele ligger noget uden for Tidsskriftets Rammer, skal vi ikke gaa ind paa en nærmere Behandling eller Kritik, men kun anføre, at en Fagmand ikke vil søge forgæves til Værket, der er overordentlig smukt udstyret med Illustrationer.

E. C.